

def: $f \in T(x)$ stupně ≥ 1

KORENOVÉ NADTELESO pro f nad T je libovolné $T(a)$ t.j. $f(a) = 0$

ROZLEDLOVÉ NADTELESO pro f nad T je libovolné $T(a_1, \dots, a_n)$ t.j. $f|_{\{x-a_1, \dots, x-a_n\}} \in T(a_1, \dots, a_n)[x]$

def: $\exists t \in U, \forall \varphi: U \rightarrow V$ se nazývá T -izomorfismus j.k.-li to okruhový izomorfismus
těleso okruhy

$$\varphi(t) = t \quad \forall t \in T.$$

Věta: $\text{Takže } f \in T(x)$ stupně ≥ 1 . Pak (1) je-li f inducibilní, pak jsou každá dvě

korenová nadtelesa pro f nad T T -izomorfismus

(2) každá dvě rozledlová nad. pro f nad T jsou T -izomorfismus

Lemma 1: $T \leq U, V$ tělesa, $\varphi: U \rightarrow V$ T -izomorfismus, $f \in U[x]$ irreducibilní polynom.

Bud' $U(a)$ korenové pro f nad U , bud' $V(b)$ korenové pro $\varphi(f)$ nad V .

Pak $\exists \psi: U(a) \rightarrow V(b)$ T -izomorfismus t.j. $\psi(a) = b$ $\& \psi|_U = \varphi$.

Lemma 2: $T \leq U, V$ tělesa, $\varphi: U \rightarrow V$ T -izomorfismus, $f \in U[x]$ stupně ≥ 1 .

Bud' $\bar{U}$ rozledlové pro f nad U , bud' $\bar{V}$ rozledlové pro $\varphi(f)$ nad V .

Pak $\exists \psi: \bar{U} \rightarrow \bar{V}$ T -izomorfismus t.j. $\psi|_{\bar{U}} = \varphi$.

Lemma 1: Rozkladové vztahy pro polynomu $x^{p^k} - x$ nad $\mathbb{Z}_p$ má p^k různé.

Lemma 2: T telo, $|T| = p^k \Rightarrow T$ je rozkladové pro $x^{p^k} - x$ nad $\mathbb{Z}_p$

$$a \in T[x] \text{ platí } x^{p^k} - x = \prod_{a \in T} (x-a)$$

Věta (klassifikace konečných těles):

- (1) Konečné těleso velikosti n existuje $\Leftrightarrow n = p^k$ (p prvoč.).
- (2) Konečná tělesa stejné velikosti jsou izomorfní.

Věta (repräsentace konečných těles):

Pro každé p prvočíslo, kde existuje me $\mathbb{Z}_p[x]$ irreducibilní stupňe k

$$\mathcal{L} F_p \cong \mathbb{Z}_p[x]/(x^k)$$